

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ĐỀ THI CHÍNH THỨC

KỶ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI QUỐC GIA
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
NĂM HỌC 2024 - 2025

Môn: NGỮ VĂN

Thời gian: 180 phút (không kể thời gian giao đề)

Ngày thi: 25/12/2024

Đề thi gồm 01 trang, 02 câu

Câu 1. Nghị luận xã hội (8,0 điểm)

“Trái Đất dường như là một thực thể sống: không phải như cách người xưa nhìn nàng - một Nữ thần đa cảm, có mục đích và tâm nhìn - mà là như một cái cây. Một cái cây vốn tồn tại thâm lặng, chẳng bao giờ dịch chuyển trừ phi đùng đưa theo gió, nhưng vẫn luôn trò chuyện không ngừng với ánh nắng và đất đai. Cây sử dụng ánh nắng, nước, khoáng chất dinh dưỡng để lớn lên và thay đổi. Song, tất cả sự thay đổi đó lặng lẽ tới mức, với tôi, cây sồi già trong sân trông vẫn như khi tôi nhìn thấy nó thuở ấu thơ.” (James Lovelock)⁽¹⁾

Từ văn bản trên, anh/ chị hãy viết một bài văn nghị luận về chủ đề: *Lắng nghe sự thỉnh lặng.*

Câu 2. Nghị luận văn học (12,0 điểm)

Trong diễn văn đọc tại lễ bế mạc các hoạt động vinh danh giải Nobel ngày 10 tháng 12 năm 1957 ở Stockholm, A. Camus cho rằng: “Người nghệ sĩ tôi luyện bản thân trong mối tương quan liên tục giữa mình với người khác, tại quãng đường giữa cái đẹp không thể bỏ qua và cộng đồng không thể tách khỏi.”⁽²⁾

Bằng trải nghiệm văn học, anh/ chị hãy bàn luận ý kiến trên.

(1) Dẫn theo Richard Powers, *Vòm rừng*, Hà Uy Linh dịch, Lê Hương Ly hiệu đính, NXB Phụ nữ Việt Nam, Hà Nội, 2023, tr.4.

(2) Albert Camus, *Diễn văn tại Thụy Điển*, Nguyễn Bình Phương dịch, NXB Văn học, Hà Nội, 2023, tr.7.

-----HẾT-----

* Thí sinh **KHÔNG** được sử dụng tài liệu;

* Giám thị **KHÔNG** giải thích gì thêm.

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ĐÁP ÁN
Đề thi chính thức

KỶ THI CHỌN HỌC SINH GIỎI QUỐC GIA
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
NĂM HỌC 2024 – 2025

Môn: Ngữ văn
Ngày thi: 25/12/2024
Đáp án gồm 03 trang

Câu	Ý	Nội dung	Điểm
1 (8,00 điểm)	1	Giải thích	1,00
		Giải thích từ ngữ: - <i>Thực thể sống</i> : sự vật tồn tại độc lập, có sự sống. - <i>Thay đổi</i> : đổi khác đi, trở nên khác trước. - <i>Thình lặng</i> : trạng thái hoàn toàn yên lặng, không một tiếng động. - <i>Lắng nghe</i> : nghe một cách chăm chú, tập trung; hiểu theo nghĩa rộng là quá trình khám phá, tìm hiểu để thấu hiểu. Vấn đề cần bàn luận: Lắng nghe sự thình lặng để thấu hiểu thế giới.	
	2	Bàn luận	5,50
	2.1	<i>Thình lặng là một trạng thái hiện hữu của vạn vật</i>	2,50
		- Nhìn bề ngoài, một số thực thể thường xuyên hoặc có thời điểm hiện hữu trong trạng thái thình lặng, nhưng thực ra vạn vật đều có những tiếng nói và cách giao tiếp riêng. - Bên trong trạng thái thình lặng là những chuyển động, tiếng nói, tương tác, biến đổi,... Nếu bỏ qua trạng thái này, hình dung về vạn vật sẽ bị khuyết thiếu dẫn đến những ứng xử (với tự nhiên, người khác,...) không phù hợp.	
2.2	<i>Ý nghĩa của việc lắng nghe sự thình lặng</i>	3,00	
	- Lắng nghe là một cách để hiểu vạn vật (thế giới tự nhiên, người khác và chính mình). - Lắng nghe sự thình lặng nhằm thấu hiểu những đối tượng hiện hữu ở trạng thái thình lặng; từ đó học hỏi, cảm thông, yêu thương,... và thay đổi nhận thức, thái độ, tình cảm, hành động.		

	3	Liên hệ, mở rộng	1,50
		- Điều kiện để có thể lắng nghe sự thinh lặng: tôn trọng, tĩnh tâm, ... - Trong xã hội đương đại, càng cần biết lựa chọn và phát huy năng lực lắng nghe sự thinh lặng.	
Tổng điểm câu 1			8,00
Câu	Ý	Nội dung	Điểm
2 <i>(12,00 điểm)</i>	1	Giải thích	2,00
		Giải thích từ ngữ: - <i>Nghệ sĩ</i> : người thực hành trong lĩnh vực nghệ thuật. Đối với văn chương, đó là nhà văn. - <i>Tôi luyện</i> : rèn luyện qua những thử thách, khó khăn để trưởng thành và thực hiện sứ mệnh. - <i>Tương quan giữa mình và người khác</i> : mối quan hệ qua lại giữa nhà văn và người khác. - <i>Cái đẹp không thể bỏ qua</i> : cái đẹp, cái độc đáo mà nhà văn quan tâm, hứng thú, phát hiện, theo đuổi. - <i>Cộng đồng không thể tách rời</i> : cộng đồng mà nhà văn thuộc về. Vấn đề cần bàn luận: Nhà văn tôi luyện bản thân trong mối tương quan giữa mình và người khác, giữa cái đẹp nhà văn theo đuổi và cộng đồng.	
	2	Bàn luận	8,00
	2.1	<i>Nhà văn tôi luyện bản thân trong mối tương quan liên tục với người khác</i>	3,00
		- Nhà văn và người khác tồn tại trong mối quan hệ đối thoại. - Sự tương tác giữa nhà văn và người khác diễn ra liên tục.	
	2.2	<i>Nhà văn tôi luyện bản thân tại “quãng đường” giữa “cái đẹp không thể bỏ qua” và “cộng đồng không thể tách rời”</i>	5,00
		- Nhà văn luôn giằng co trong sự chọn lựa giữa cái đẹp mà nhà văn theo đuổi, tôn thờ và quy chuẩn, yêu cầu, những vấn đề cấp thiết của cộng đồng mà họ thuộc về.	

		- Tâm vóc của nhà văn được thể hiện qua nỗ lực cân bằng giữa việc theo đuổi cái đẹp và hướng đến phụng sự cộng đồng. - Tác phẩm của nhà văn thể hiện sự giằng co và khát vọng cân bằng đó.	
	3	Mở rộng	2,00
		- Sự lựa chọn của nhà văn và những đánh giá khác nhau của mỗi thời đại đối với sự lựa chọn đó. - Môi trường để nhà văn tự do sáng tạo và thực hiện sứ mệnh.	
Tổng điểm câu 2			12,00
Tổng điểm toàn bài (1 + 2)			20,00

-----HẾT-----